

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 45.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

24 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1894

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἡ ἐν Ἑλλάδι πολιτικὴ κατάστασις προσέλαβε κατ' αὐτὰς ζωηρότητα τινα διὰ τὴν προσέγγισιν τῆς συγκλήσεως τῆς Βουλῆς, μεθ' ἣν, γεννησομένην πιθανῶς ἄμα τῇ ἐπανόδῳ τοῦ βασιλέως, ὅστις ἀνεμνετο εἰς Ἀθήνας τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, δοθήσεται ὀριστικὴ τις τροπὴ εἰς τὰ πράγματα. — Ὡς πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ζητήματος τοῦ συμβιβασμοῦ, τοῦτο ὑπάρχει τὸ νεώτερον, ὅτι ἢ τε ἀγγλικὴ καὶ ἢ γαλλικὴ κυβέρνησις ἠρνήθησαν, ὡς εἰκός, νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὰς αἰτήσεις τῶν ἀγγλῶν καὶ γάλλων ὁμολογιούχων, ἐπικαλουμένων τὴν παρὰ τῇ ἑλληνικῇ κυβερνήσει ἐπέμβασιν αὐτῶν. — Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην ἀνεκινήθη ὅλως παρὰ προσδοκίαν καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ βασιλείου, τοῦ **Μυνάτορος τῆς Ρώμης** ἀναγράφαντος ὅτι ὁ ἰταλὸς πρωθυπουργὸς δυσχερῶς διακρίνεται πρὸς τὴν Ἑλλάδα, διότι θεωρεῖ αὐτὴν πρεσβυγισάσαν πρὸς τὸν ρωσσογαλλικὸν σύνδεσμον. — Περιττὴ ἐν τούτοις ἡ κατάδειξις τοῦ ἀνυποστάτου τῆς τοιαύτης εἰδήσεως. Ἐν πρώτοις ἡ Ἑλλὰς οὐδέποτε ὑπέσχετο τῷ κ. Κρίστῳ, ὅτι θὰ ρυθμίσῃ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν αὐτῆς κατὰ τὰ ἀρέσκοντα αὐτῷ ἢ τῇ ἰταλικῇ ἢ γένει πολιτικῇ· καὶ ἂν πράγματι λοιπὸν ἢ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἔκλινε σαφῶς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν εὐρωπαϊκῶν συνδέσμων, οὐδὲν εἶχε δικαίωμα ὁ γηραιὸς ἐκ Κατάνης πολιτευτὴς νὰ ἐκφράζῃ εὐαρέσκειαν ἢ δυσαρέσκειαν ἐπὶ τούτῳ. — Ἐπειτα οὐδὲν ὑπάρχει τὸ ἐπιτρέπον τὴν ἐλαχίστην ὑπόνοιαν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς, ἥτις εἶνε καθ' ὁλοκληρίαν περιεσπασμένη ὑπὸ τοῦ οικονομικοῦ ζητήματος, ἀπεφάσισε νὰ ἐξελεθῇ τῆς πολιτικῆς αὐτῆς, συνισταμένης εἰς φιλόφρονα καὶ εὐλαθεῖ πρὸς πάντας συμπεριφορὰν, ἐφ' ὅσον, ἐννοεῖται, ἡ εὐλάβεια καὶ φιλοφροσύνη αὕτη δὲν ἀπάρδει

πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῆς ὡς ἀνεξαρτήτου κράτους.

Ἀλλὰ καὶ ἡ εἰς τὰς δύο τευτονικὰς αὐλὰς ἐκδρομὴ τοῦ νεαροῦ τῆς Σερβίας βασιλέως παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς τινὰς λίαν ὑπερευαίσθητους παρισίνους κύκλους τῶν Παρισίων εἰς ἀντίστροφα τῶν ἐν Ρώμῃ περὶ Ἑλλάδος γενομένων συμπεράσματα· ἐπίστευσαν δηλαδὴ καὶ διεθρύλλησαν ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην τοῦτο προτίθεται, νὰ προσδέσῃ τὸ βασιλείον αὐτοῦ εἰς τὸ τρίππον τῆς γερμανοαυστροῖταλικῆς συμμαχίας ἄρμα. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι εἰς τὰς τοιαύτας φαντασιοπληξίας οὐδεὶς ἀπέδωκε σημασίαν πλείονα ἐκείνης, ἣς ἦσαν ἀξίαι. — Καὶ βεβαίως ἀφοῦ πᾶς ἐννοεῖ ὅτι ἐκεῖνο, ὅπερ ὁ βασιλεὺς Μιλάνος μετὰ πάσης τῆς πολυχρονίου πείρας καὶ τοῦ παρὰ τῷ στρατῷ τῆς χώρας γούτρου αὐτοῦ παρὰ τὰς ἰδίας ἀρχὰς καὶ τοὺς ἰδίους πόθους δὲν ἐτόλμησε νὰ πράξῃ ἐναντίον τῶν αἰσθημάτων τοῦ σερβικοῦ λαοῦ, πᾶσιν δυνάμει ἀποκρούοντος τὸν τοιοῦτον σύνδεσμον, δυσχερῶς θὰ ἐπεχειρεῖ ὁ νεαρὸς αὐτοῦ υἱὸς καὶ ἡ ὑπὸ τὸν κ. Νικολάεβιτς μὴ ἐπὶ πολλῇ δημοτικότητι καυχωμένη κυβέρνησις. — Ἐπειτα δὲν βλέπομεν τί ἡδύνατο σήμερον μάλιστα νὰ προσδοκῇ ἀγαθὸν ἡ Σερβία ἐκ τῆς εἰς τὴν συμμαχίαν ἐκείνην προσχωρήσεως αὐτῆς. — Ὑπῆρξέ ποτε ἐποχὴ, καθ' ἣν ἡ Τριπλὴ ἡγεμόνευε τῆς Εὐρώπης, ἴσως δὲ τότε ἡ τοῦ σερβικοῦ βασιλείου σύνταξις μετὰ τῆς ἰσχυροτάτης μερίδος θὰ εἶχε λόγον τινά· διότι ἀναμφιδόλως ὁ ἀσθενὴς ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ μόνον δύναται νὰ ἐλπίσῃ δύναμιν καὶ ἐπὶ τῆς βοηθείας τούτου, ὅταν ἔχῃ ταύτην ἐξησφαλισμένην, νὰ ἐρεῖδῃ τὴν πολιτικὴν τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν συμφερόντων αὐτοῦ. — Ἀλλὰ νῦν, ὅτε ἡ τευτονικὴ ὑπεροχὴ διὰ τῆς ρωσσογαλλικῆς συναδελφώσεως ἐξέλιπεν, ὅτε ἡ Δύναμις ἐκείνη, πρὸς ἣν τοσοῦτοι δεσμοὶ συνάπτουσι τὸ σερβικὸν ἔθνος καὶ πρὸς ἣν φέρονται ἀπολύτως καὶ οὐχὶ ἀνευ λόγου ἀποχωρῶντος αἱ συμπάθειαι τοῦ σερβικοῦ λαοῦ διὰ τοῦ συνασπισμοῦ αὐτῆς μετὰ τῆς μεγάλης τῆς Εὐρώπης Δημοκρατίας

ἐξῆλθε τῆς μονώσεως αὐτῆς καὶ ἐπὶνενγκε τὴν ἰσορροπίαν ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς δυνάμεσι, προσχώρησις τῆς Σερβίας εἰς τὴν Τριπλὴν θὰ ἦτο προῖον προσωπικῶν μόνον αἰσθημάτων καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν θὰ εἶχε τὸ ἀσφαλῶς καὶ λελογισμένως ἐξυπηρετοῦν τὰ καλῶς ἐννοούμενα γενικά σεβικά συμφέροντα. — Τελευταῖον ἔχομεν τὴν περὶ τῆς εἰς Βουδαπέστην ἐπισκέψεως τοῦ βασιλέως δὴλωσιν τῆς αὐстроουγγρικῆς πολιτικῆς, ἣν εὐρίσκουμεν ἐν τῷ σχετικῷ ἄρθρῳ τῆς βιενναίας **Ἐφημεριδος τῶν ξένων**, ὄργανου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν αὐстроουγγρικοῦ ὑπουργείου, ὅπερ, ἐξαίρον τὴν σημασίαν τοῦ γεγονότος, παρέσθινεν αὐτὸ ὡς τεκμήριον τῶν φιλιῶν σχέσεων τῶν δύο ὁμόρων χωρῶν, σχέσεων, ὑπὲρ ὧν σεντελεῖ ἡ τοῦ βασιλέως πρωτοβουλία, τὴν ἐν Βουδαπέστη δὲ γενομένην αὐτῷ ὑποδοχὴν ὡς ἐνδειξὴν τῶν συμπαθειῶν, ὧν ὁ νεαρὸς ἀναξὶς ἀπολαύει ἐν Αὐστροουγγαρία. — Οὕτω τὰς φιλοφρονήσεις αὐτοῦ τὸ ἡμεπίστημον ὄργανον τοῦ κόμπτος Καλνὸκν ἀνέφερεν εἰς μόνον τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, οὐδὲν δὲ εἶπε περὶ τοῦ σεβικοῦ λαοῦ, ὅπερ βεβαίως δὲν θὰ συνέβαινεν, ἂν ἡ ἐλαχίστη ὑπῆρχεν ἰδέα περὶ πολιτικῆς προσεγγίσεως. — Τὰ αὐτὰ δύναται τις νὰ φρονῇ καὶ περὶ τῆς εἰς Βερολῖνον ἐπισκέψεως. — Καὶ αὐτόθι ἀπεδόθησαν τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ πᾶσαι αἱ προσήκουσαι εἰς τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ὑψηλαὶ τιμαί, πᾶσαι αἱ φιλοφρονήσεις, αἱ ὀφειλόμενα εἰς ἡγεμόνα φίλου κράτους νεωστὶ ἀναλαβόντα τὴν ὑπάτην ἀρχὴν καὶ δεόμενον τῆς εὐνοίας πασῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν αὐλῶν — καὶ ἐν τούτῳ ζητητέον τὸν σκοπὸν τῶν ἐκδρομῶν αὐτοῦ — ὅπως δυνάμει καὶ τοῦ οὕτως ἐνισχυομένου γοήτρου αὐτοῦ εὐχερέστερον διεξαγάγῃ τὸ ἔργον τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ κράτους αὐτοῦ ἀνορθώσεως. — Ἀπὸ τούτου ὅμως μέχρι τῆς βουλῆς περὶ προσαρτήσεως τῆς Σερβίας εἰς τὴν τριπλὴν συμμαχίαν ὑπάρχει ἀπόστασις, ἣν μόνον φαντασία λίαν εὐερέθιστος δύναται νὰ διέλθῃ. — Πάντα λοιπὸν τὰ ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην διαθρυλληθέντα ἐν Παρισίοις εἶνε πάντῃ ἀνυπόστατα, ὡς ἀνυπόστατα ἀπεδείχθησαν καὶ ὅσα κατὰ καιρὸς ὑπὸ ἀνάλογον πνεῦμα ἐκυκλοφόρησαν ἐν τῇ γαλλικῇ πρωτευουσῇ περὶ τῶν σχέσεων ἄλλων κρατῶν πρὸς τὸν τευτονοῖταλικὸν σύνδεσμον.

Ἐν τῇ δυσμικῇ Εὐρώπῃ ἔχομεν ἐπασχολοῦν τοὺς πολιτικολογοῦντας τὸ ζήτημα τοῦ ἐν Γερμανίᾳ θεσπισμοῦ ἐξαιρετικῶν τιμῶν κατὰ τῶν ἐγκληματούντων μέτρων, ἰδίᾳ δὲ τῆς περιστολῆς τοῦ συνέχεσθαι, ζήτημα δὲ, ὅπερ περιέσθινεν εἰς διαφωνίαν τὸν κόμπτα Καπρίδην πρὸς τὸν κόμπτα Ὀυλεμπουργ, τὸν πρῶτον πρωθυπουργὸν διαφωνίαν μάλιστα, ἥτις παρέσθεν ἀφορμὴν τοῖς ἀπὸ τῶν σπουδαιοφανῶν θρυλλημάτων χρηματιστικῆς ὀφειλείας προσδοκῶσι νὰ δημιουργήσωσι καὶ παραίτησιν τοῦ γερμανοῦ ἀρχιγραμματέως. — Καὶ παραίτησις μὲν τοιαύτη οὔτε ὑπῆρξεν, οὔτε θὰ ὑπάρξῃ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα προσδεχῶς, ἅτε τοῦ κόμπτος Καπρίδου ὄντος τοῦ πιστοτάτου ὀργάνου τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου, τὰ ἐσωτερικά πράγματα ὅμως τῆς μεγάλῆς ὁμοσπονδίας εἶνε τοιαῦτα, ὥστε εὐλόγως συγκεντροῦσι πᾶσαν τὴν προσοχὴν τῶν ἐνδιαφερομένων. — Τὸ κοινωνιστικὸν ἰδίᾳ ἐκεῖνο ρεῦμα, καθ' οὗ ὁ σιδνεοῦς ἀρχιγραμματεὺς εἶχε στρέψῃ πᾶσαν τὴν αὐστη-

ρότητα αὐτοῦ καὶ τοῦ ὁποίου τοὺς μεγάλους καὶ μικροὺς παράγοντας ἐντὸς τε καὶ ἐκτὸς τοῦ κοινοβουλίου δὲν ὠκνεῖ νὰ ὀνομάζῃ φανερά καὶ κατὰ πρόσωπον ἐκροῦς τοῦ κράτους, ἀφ' οὗ ἀπέτυχεν ἡ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ πρίγκιπος Βίσμαρκ, οὗ τὴν τραχείαν πολιτικὴν ἀπεδοκίμαζεν ὁ αὐτοκράτωρ, γενομένην ὑπὸ τούτου ἀπόπειρα ὅπως διὰ παραχωρήσεων τινῶν χαλιναγωγῇ καὶ αὐτὸς κατὰ βούλησιν διευθύνῃ τὸ κόμμα, προσλαμβάνει ὁσπήμεραι ἔντασιν συγκεντροῦσαν κατ' ἀνάγκην πᾶσαν τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων. — Αἱ παραχωρήσεις αὗται καὶ ὑπὲρ μερικῆς τινος πληρώσεως τῶν σοσιαλιστικῶν αξιώσεων ἐκδηλωθεῖσα αὐτοκρατορικὴ μέριμνα ἀτυχῶς τοῦτο μόνον ἐπὶνενγκεν, ἀνῆγαγον μὲν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος κοινοβουλευτικὴν ὁμάδα καὶ τοὺς πρεσβεύοντας τὰ αὐτῆς εἰς περιωπὴν ἀνεγνωρισμένου πολιτικοῦ κόμματος, ἐξεθράδυναν δὲ αὐτὴν εἰς νέας μεζῶνας καὶ ἀπαρδεύοντας ἀπαιτήσεις καὶ ἐπέτρεψαν αὐτῇ, ἐπωφελομένην ἐκ τῆς νέας ἠθικῆς δυνάμεως, ἣν ἡ μέριμνα ἐκείνη παρεῖχεν αὐτῇ, νὰ ταυτίσῃ τὸν ἀγῶνα αὐτῆς πρὸς τὸν ἐργατικόν, ἐξ οὗ νέα, ὑλικὴ ἦδη, δύναμις, προσετέθη αὐτῇ. — Ἡ κατάστασις οὕτω προσέλαβε τροπὴν, ἥτις ἀπέφηνεν ἀναγκαίαν τὴν ἐπὶ τὰ βισμάρκεια περιστάτικα μέτρα ἐπάνοδον καὶ τοῦτο ἀπεψάσινεν ὁ γερμανὸς ἀρχιγραμματεὺς, ἔχων ἀναμφιδόλως τὴν συγκατάθεσιν τοῦ μετὰ λύπης ἰδόντος ψευδοθεῖδας τὰς ἀγαθὰς αὐτοῦ προθέσεις αὐτοκράτορος. — Ἀλλ' ἐν τούτῳ προέκυψε διαφωνία αὐτοῦ πρὸς τὴν πρωσικὴν κυβέρνησιν, ἥτις, ἔχουσα ὁμοφρονοῦντα αὐτῇ τὰ φιλελευθέρᾳ στοιχεῖα τοῦ κοινοβουλίου, δὲν ἐγκρίνει τὴν χρῆσιν τῆς βισμάρκείου μεθόδου. — Καὶ εἶνε μὲν τὰ νῦν προτινόμενα μέτρα, κυρίως, ὡς εἶπομεν, εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέχεσθαι συνιστάμενα, πολλὰ τῶν τοῦ σιδνεοῦ ἀρχιγραμματεὺς ἐλαφρότερα, ἀλλ' οἱ τὰς φιλελευθέρους ἐσχὰς πρεσβεύοντες καὶ οἱ κατὰ τὰς ἀρχὰς ταύτας τὴν πολιτικὴν αὐτῶν ρυθμίζοντες πρῶτοι ὑπουργοί, μάλιστα δὲ ὁ πρωθυπουργὸς Ὀυλεμπουργ, φοβοῦνται μὴ δι' αὐτῶν διανοιχθῇ ἡ ὁδὸς πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὸ ἀρχαῖον σύστημα. — Ἰδωμεν ποῦ θὰ καταλήξῃ ὁ ἀγὼν οὗτος.

Ὡς πρὸς τὰ ἰαπωνοσινικά πράγματα, ταῦτα παραμένουσιν ἐν στασίμῳ τινὶ σχεδὸν καταστάσει. — Ἀμφότεροι οἱ ἐμπόλεμοι ποιοῦνται μεγάλας παρασκευὰς πρὸς νέας μάχας· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ παρασκευαὶ αὗται, ὡς πρὸς τοὺς Σίνας μάλιστα, εἰς συμπλήρωσιν αὐτῶν ἔχουσι χρεῖαν τῆς ἐκτελέσεως δοθεισῶν εἰς Εὐρώπην μετὰ μακρῶν σχετικῶς διορισμῶν παραγγελιῶν, αἱ δ' ἀποστάσεις ἃς ὀφείλουσι νὰ διέλθωσιν οἱ ἐμπόλεμοι πρὸς συνάντησιν ἀλλήλων κατὰ ξηρὰν ἀπαιτοῦσι χρόνον πολύν, ἐγγὺς δὲ καὶ ἡ χειμερινὴ περίοδος, φαίνεται πιθανὴ ἀναβολὴ μεγάλων ἐκθροπραξιῶν, ἐκτὸς ἂν ἄλλη τις κρίσιμος ναυμαχία παράσχη νέαν τροπὴν εἰς τὸν ἀγῶνα. — Μεταξὺ τοῦτο ἐπιστάθη, ὅτι αἱ εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις, μὴ δυνθιθεῖσαι νὰ συνεννοηθῶσιν ἐν τούτῳ, δὲν θὰ ἐπεμῶσιν εἰς κατάπαυσιν τοῦ πολέμου, ὅπερ ἔτι μᾶλλον ἐνισχύει τὴν προεκφραθεῖσαν περὶ παρατάσεως τοῦ πολέμου τούτου γνῶμην.